

Tjänsteskrivelse

2024 SBN0002

Katarina Paulsson, samhällsbyggnadschef
0345-18008
Katarina.Paulsson@hylte.se

2024-06-24

Kommunfullmäktige

Jämförelse taxor inom samhällsbyggnadsnämndens verksamhetsområde

Samhällsbyggnadsförvaltningen har fått i uppdrag att ta fram en jämförelse av taxor med andra kommuner. Förvaltningen har med hjälp av Kolada sökt ut de fem kommuner som är mest lika Hylte kommun vad gäller invånarantal, invånare per kvadratkilometer samt landareal. Jämförelsetalen avser 2023. De fem kommunerna är:

Kommun	Invånarantal	Invånare per kvadratkilometer	Landareal, kvadratkilometer
<i>Hylte</i>	<i>10 299</i>	<i>10,9</i>	<i>946,52</i>
Smedjebacken	10 913	11,5	947,98
Svenljunga	10 759	11,7	919,65
Haparanda	9 177	10,0	920,89
Bengtsfors	9 138	10,3	883,00
Tingsryd	12 155	11,6	1 044,54

För samtliga taxor gäller självkostnadsprincipen – dvs. avgifterna får inte överstiga kostnaderna för att tillhandahålla en tjänst eller nyttighet. Därav följer att taxorna ser olika ut i kommunerna och generellt har mindre kommuner ofta högre taxor då läge, avstånd, topografi, befolkningstäthet och typ av bebyggelse är exempel på faktorer som påverkar kostnaderna. Det är därför svårt att göra rättvisande jämförelser mellan kommunernas avgifter.

VA-taxa

Hylte kommun har valt att ha en helt avgiftsfinansierad VA-taxa. Det finns inget juridiskt hinder mot att VA-verksamheten helt eller delvis finansieras med skattemedel, men samtliga svenska kommuner strävar efter full avgiftsfinansiering. Skattefinansiering sker bara som tillfälliga åtgärder och i undantagsfall.

Det finns två typer av avgifter: bruksavgifter och anslutningsavgifter. Bruksavgifter är en periodisk avgift för drift- och underhållskostnader, kapitalkostnader för investeringar eller andra nödvändiga kostnader för att tillhandahålla vattentjänsterna. Anslutningsavgiften är en engångsavgift för att ansluta sig till kommunalt VA. Anslutningsavgiftens storlek bestäms utifrån beräkningsgrunder som innebär att en fastighetsägare inte behöver betala mer än vad som motsvarar en genomsnittlig fastighets andel av kostnaden för att ordna VA-anläggningen.

Taxekonstruktionerna skiljer sig åt mellan kommuner. För att göra en rättvisande jämförelse görs denna för den samlade årliga brukningsavgiften för enfamiljshus ("normalvilla"), s k typhus A¹, och flerfamiljshus, s k typhus B².

Kommun	Brukningsavgifter	
	Typhus A	Typhus B
Hylte	1 097 kr/mån	613 kr/mån
Smedjebacken	1 005 kr/mån	717 kr/mån
Svenljunga	1 039 kr/mån	540 kr/mån
Haparanda	773 kr/mån*	504 kr/mån
Bengtsfors	1 023 kr/mån	636 kr/mån
Tingsryd	929 kr/mån	571 kr/mån

*Haparanda kommun beslutade 240207 om taxehöjning 20 % fr o m 240701.

I Svenskt Vattens årliga taxestatistik för 2024 kan man utläsa att taxehöjningen för brukningsavgifter var i genomsnitt 14 % mellan åren 2023 och 2024 för hela landet. Det var den högsta höjningen sedan statistiken digitaliserades 2002. I Hylte var taxehöjningen 16 %.

2024 är anslutningsavgiften för typhus A 108 200 kr och för typhus B 458 200 kr i Hylte. Genomsnittskostnaden i landet är för typhus A 186 343 kr och för typhus B 595 517 kr.

Uppgifterna är hämtade från Svenskt Vattens taxestatistik 2024.

Renhållningstaxan

I alla Sveriges kommuner är avfallshanteringen avgiftsfinansierad även om det inte finns något formellt hinder mot att skattefinansiera verksamheten. Liksom VA-taxan är utgångspunkten att avfallsavgifterna ska täcka kommunens hela kostnad för avfallshanteringen.

Ytterst avgörs taxans utformning av de lokala ambitioner och förutsättningar som finns i respektive kommun. I kommuner med exempelvis långa transportavstånd blir ofta kostnaden för avfallshanteringen högre. Även de lokala ambitionerna, målen och prioriteringarna om källsortering, service på återvinningscentraler med mera spelar in samt vad som faktiskt ingår i avgifterna.

Kommun	Årskostnad år 2024 mat- och restavfall	
	190 lit kärl	370 lit kärl
Hylte	4 938 kr/år	7 502 kr/år
Smedjebacken	3 610 kr/år	-
Svenljunga	<i>Ej jämförbart då fyrfackskärl</i>	
Haparanda	<i>Ej jämförbart då vikttaxa</i>	
Bengtsfors	4 381 kr/år	7 241 kr/år
Tingsryd	4 828 kr/år	6 008 kr/år

¹ "Typhus A" är ett enfamiljshus med 150 m² våningsyta inkl. garage 15 m², tomtyta 800 m², vattenförbrukning 150 m³/år. Fastigheten är ansluten till vatten, spill- och dagvatten.

² "Typhus B" är ett flerbostadshus som är anslutet till vatten, spill- och dagvatten. Huset har 15 lägenheter, 1 000 m² våningsyta, 800 m² tomtyta, vattenförbrukning 2 000 m³/år och 2 st parallellkopplade vattenmätare qn 2,5 m³/h.

Renhållningstaxan är framtagen efter Avfall Sveriges rekommendationer.

Plan- och byggtaxa

Enligt 12 kap. 10 § PBL får en avgift inte överstiga kommunens genomsnittliga kostnad för den typ av besked, beslut eller handläggning som avgiften avser. Syftet med taxan är att den enskilda kommunen ska få täckning för sina kostnader. Att det är den enskilda kommunens nedlagda tid och kostnader som ingår i beräkningarna av avgifterna innebär att siffrorna kommer att skilja sig åt mellan olika kommuner. Hylte kommuns PBL-taxa bygger på SKR:s taxemodell från 2014.

Kommun	Handläggningskostnad år 2024
<i>Hylte</i>	<i>1 115 kr/tim</i>
Smedjebacken	1 000-1 145 kr/tim
Svenljunga	1 050 kr/tim
Haparanda	1 152 kr/tim
Bengtsfors	Ingen timtaxa*
Tingsryd	1 195 kr/tim

* Arbete pågår inför ny taxa 250101 enligt SKR's modell

Miljötaxa

Kostnader för myndighetsutövningen inom miljöenheten ska så långt som möjligt finansieras av avgifter. Taxan grundar sig på en modell som tagits fram av SKR och bygger på bedömningar av risker och resursåtgång.

Kommun	Handläggningskostnad år 2024	
	Miljö	Livsmedel
<i>Hylte</i>	<i>1 115 kr/tim</i>	<i>1 360 kr/tim</i>
Smedjebacken	1 210 kr/tim	1 579 kr/tim
Svenljunga	1 140 kr/tim	1 430 kr/tim
Haparanda	984 kr/tim	1 284 kr/tim
Bengtsfors	1 005 kr/tim*	1 130 kr/tim*
Tingsryd	1 195 kr/tim	1 320 kr/tim

*Svar från 2021

Katarina Paulsson
Samhällsbyggnadschef